

A man and a woman are sitting on a yellow and green bench in a grassy field. The man, on the left, is pointing towards the horizon. The woman, on the right, is looking in the same direction. In the background, there are several wind turbines under a clear blue sky. The foreground is a mix of green grass and dry, brownish vegetation.

Boven het Maaiveld 2025

Veerkracht in het Veld

30 oktober 2025, Mauritskazerne, Ede

Maak kennis met

Rijksuitvoeringsnetwerk voor het Landelijk Gebied

Samen werken aan een vitaal landelijk gebied

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

staatsbosbeheer

Rijksuitvoeringsnetwerk voor het Landelijk Gebied:

- We werken als uitvoeringsorganisaties samen met het ministerie van LNVN, provincies, gemeenten en waterschappen aan uitdagingen in het landelijk gebied.
- Met passende kennis, inzichten en samenwerking helpen we om het landelijk gebied duurzaam en toekomstbestendiger in te richten.
- Samenwerking van Kadaster, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Rijkswaterstaat, Rijksvastgoedbedrijf en Staatsbosbeheer.

Een ontwerpende aanpak

Past dat bij mijn gebiedsproces?

Livina Tummers Staatsbosbeheer

Crista Docter RVO

30 oktober 2025

Wie bent u?

Kust
Droogmakerij
Veenweide
Zeeklei
IJsselmeerpolders
Rivierengebied
Stuwwal
Dekzand
Heuvelland
Veenkolonien

Het is allemaal zo complex (geworden)

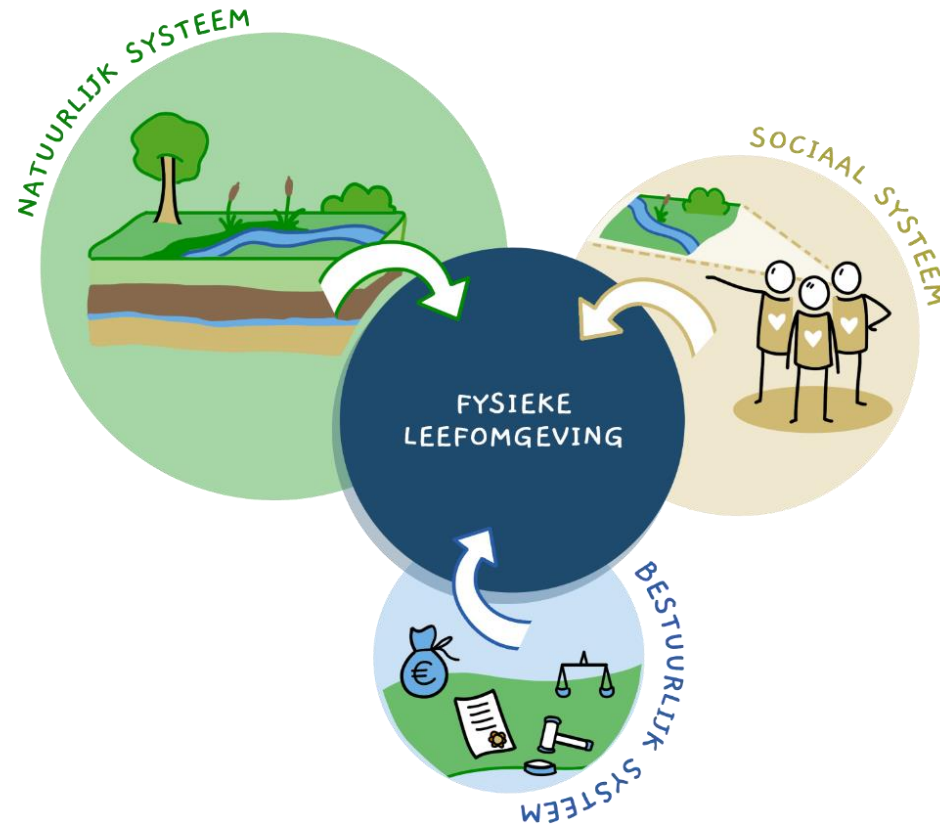

Wat kenmerkt een ontwerpende aanpak?

- Ontwerpers zijn betrokken.
- Zij brengen specifieke vaardigheden en perspectieven mee.

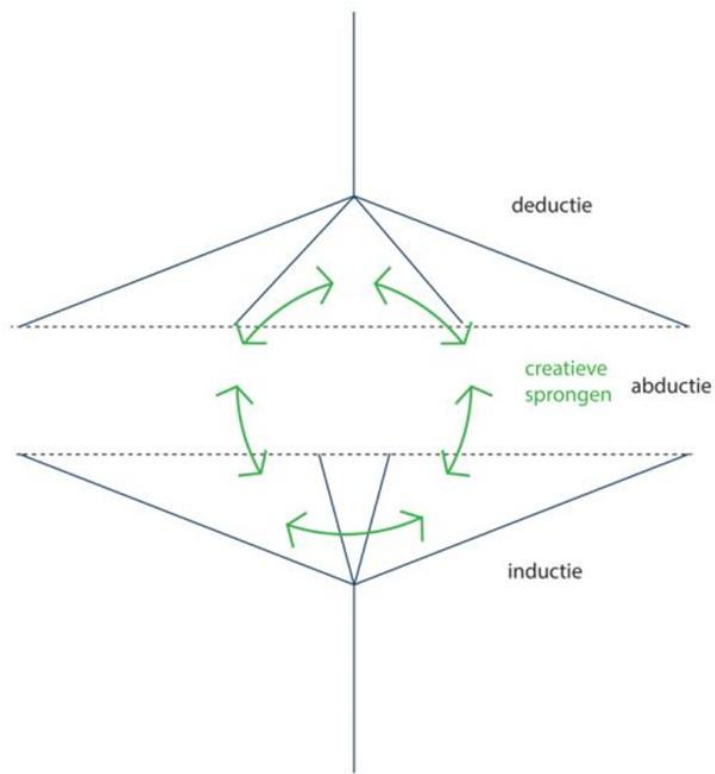
Basisgedachte

Waar te beginnen?

- Vind, kies of wees een goede opdrachtgever.
 - Wat is de aanleiding, opdracht of wens?
 - De aanpak is altijd maatwerk.
-
- Zorg voor kennis van de verschillende systemen en zoek daarbij verhalen die specifiek over dit gebied gaan.
 - Het delen van de geschiedenis helpt (op alle drie de domeinen). Ook om het persoonlijk te maken.

Abductie of creatieve sprong

=> Abductie: een niet strikt logische redeneerwijze, waarmee men een bruikbare hypothese kan krijgen

Opnieuw

Wat levert het op?

- Inzicht in de belangrijkste issues, kansen en pijnpunten van opgaven in een gebied.
- Inzicht in de mogelijke synergie tussen opgaven.
- Gevoel voor de ruimtelijke impact en omvang van opgaven in een gebied.
- Alternatieven voor de inrichting van een gebied die je met elkaar kunt vergelijken.
- Versnelling van gebiedsprocessen.
- Aanscherping en/of verbetering van de procesaanpak.
- Concrete resultaten waarmee 'het goede gesprek' tussen partijen kan worden gevoerd, impasses kunnen worden doorbroken en keuzes, besluiten en afspraken gemaakt kunnen worden.

Past dat in jouw proces?

- Vijf vragen
- Maak notities op je A3
- Bespreek in tweetallen (drietallen?) wat je opviel
- Plenaire terugkoppeling van 'wat gezegd wil worden'
- Op je A3 meer informatie
- Waar moet je zijn? Stel je vraag in je provinciehuis of bij RVO

Vijf vragen:

- Is mijn opgave ruimtelijk, kun je het op een kaart tekenen?
- Heeft het een logische begrenzing (fysiek /landschapsecologisch, sociaal of bestuurlijk)?
- Heb ik een geschikte opdrachtgever, iemand die ook echt iets met het resultaat gaat doen?
- Kunnen we genoeg kennis en kennissen mobiliseren die zich voldoende willen committeren om ook daadwerkelijk te komen?
- Mag het opgelost worden (denk aan het krachtenveld: wie heeft te veel baat bij de status quo)?

Einde presentatie

Vragen of opmerkingen?

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

staatsbosbeheer

Extra onderzoekende vragen/stellingen:

- Onderwerp: de opgave om rijks- en regionale opgaven bij elkaar te brengen, inclusief de tijdpaden.
- Onderwerp: hoe krijgen we dit daadwerkelijk voor elkaar? De magie lijkt te verdwijnen zodra we richting realisatie gaan.
- Geen keuzes maken wordt niet opgelost met een ontwerpende aanpak; niemand ontkomt aan het maken van keuzes.
- Stap voorwaarts of vertragingstactiek? (Wie is je opdrachtgever en met welke intentie?)
- Het doel kan ook zijn: de vinger op de zere plek leggen.
- Ligt het juiste probleem op tafel?
- Hoe komen we van 'goed idee' naar het in de wereld zetten?